

Рецензія

на кваліфікаційну роботу ступеня вищої освіти магістр, спеціальності 226

«Фармація, промислова фармація», студента 5 курсу 431 групи

Фахд Каббаз на тему: «Безпека медикаментозної терапії. Фармаконагляд»

Актуальність теми. Кваліфікаційна робота присвячена вивченню однієї з найгостріших проблем сучасної медицини та фармації – проблеми побічних реакцій на лікарські засоби (ЛЗ) є однією з основних у сучасній фармакотерапії та клінічній медицині. Актуальність теми не викликає сумнівів. Згідно з даними ВООЗ, від 10% до 30% госпіталізованих пацієнтів стикаються з побічними реакціями, з яких 5% випадків потребують додаткової медичної допомоги або зміни схеми лікування. У країнах з розвиненою системою фармаконагляду щорічно реєструються тисячі повідомлень про небажані ефекти лікарських препаратів, що свідчить про актуальність проблеми та необхідність її детального вивчення.

Структура роботи є логічною, послідовною та відповідає вимогам до наукових досліджень такого рівня. Теоретична частина містить глибокий аналіз літературних джерел, у тому числі сучасних клінічних рекомендацій та міжнародних протоколів. У роботі проаналізовано причини розвитку побічних реакцій, які обумовлені особливостями пацієнта та особливостями клініко-фармакологічних параметрів самого лікарського засобу. Освітлено реакції взаємодії, яким можуть змінювати, як терапевтичний ефект ЛЗ, так і приводити до розвитку побічних реакцій. Надано методи виявлення побічних реакцій – клінічні, лабораторні, інструментальні. Розкрито способи профілактики розвитку побічних реакцій. Дуже детально проаналізовано тактику фармацевта в разі розвитку небажаних реакцій на ЛЗ. Детально розкрита система фармаконагляду.

У вступі до роботи чітко сформульовано мету дослідження, узагальнено наукові дані про проблему сучасної медицини і фармації – причини розвитку побічних реакцій на ЛЗ та шляхи запобігання їх розвитку.

Актуальність теми обґрунтована з урахуванням міжнародного контексту та доведеної бази літературних джерел.

У першому розділі автор демонструє достатній рівень теоретичної підготовки, висвітлюючи причини розвитку побічних реакцій, які обумовлені особливостями пацієнта: генетичні особливості, вік, стать, супутні захворювання, імунний статус пацієнта, перебіг захворювання, шкідливі звички пацієнта та інше.

Другий розділ є логічним продовженням, присвячений причинам розвитку побічних реакцій, які обумовлені особливостями клініко-фармакологічних параметрів самого ЛЗ. Це такі параметри, як правильний вибір терапії, індивідуальна реакція пацієнта на лікарські засоби, спосіб введення ЛЗ, поліпрагмація.

В третьому розділі представлено причини розвитку побічної дії ліків обумовленні взаємодією ЛЗ, що отримує пацієнт. Розкрито фармакокінетична та фармакодинамічна взаємодія ЛЗ. Надано поради, як цьому запобігти.

Четвертий розділ містить інформацію про використання різних методів виявлення та реєстрації ПР, що дозволяє мінімізувати ризики та покращувати якість медикаментозного лікування.

П'ятий розділ присвячено способам профілактики розвитку побічних реакцій – особливості прийому ЛЗ, курси терапії, медикаментозна профілактика, лабораторний контроль. Розкрито систему фармаконагляду, її роль та участь фармацевта в цьому процесі.

Шостий розділ присвячено тактиці фармацевта для запобігання розвитку побічних реакцій та навикам використання стандартизованих форм для документування побічних реакцій.

Робота написана структурно, послідовно, з дотриманням професійної термінології. Робота містить елементи критичного аналізу, автор проявляє здатність до самостійного мислення та формування обґрунтованих висновків.

Зауваження: мають рекомендаційний характер і не знижують загального позитивного враження від роботи: бажано було освітити відмінності в системі фармаконагляду в різних країнах світу .

Загальний висновок:

Оцінка роботи. Кваліфікаційна робота відповідає вимогам до магістерських робіт. Автор продемонстрував вміння самостійно працювати з науковою літературою, аналізувати й систематизувати інформацію, робити власні висновки. Робота має чітку структуру, грамотний науковий стиль і відповідає вимогам до оформлення. Враховуючи незначні недоліки, оцінюю роботу на «добре».

Рецензент:

к.фарм.н. , викладач
30.05.2025 р.

Ганна КУРТ-АМЕТОВА

